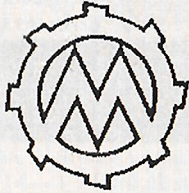

TEKNIIKAN WAIHEITA

TEKNIK I TIDEN
TEKNIKAN
MUSEOLEHTI

3/89 lokakuu
7. vuosikerta

ISSN 0780-5772

Kustantaja
Suomen Teknillinen Museoyhdistys -
Tekniska Museiföreningen
i Finland

Päätoimittaja
Matti Kajaste

Toimitus
Matti Kajaste
Vanha Pisantie 9 F
02280 Espoo
puh. 90-883893 (iltaisin)

Toimituskunta
Carl-Fredrik Geust
Pertti Kaarna
Matti Kajaste
Matti Krank
Jaakko Liede
Lea Väkeväinen

STMY:n jäseneksi ilmoittautumiset,
lehden tilaukset, osoitteenmuutokset
Matti Krank
Laurinlahdentie 12 E
02320 Espoo
puh. 90-801 7830 (iltaisin)

Ilmoitukset
Kieliverstas Oy
Puh. (90) 4771117 tai 804 2132

Seuraava numero Tekniikan Waiheita
ilmeysty joulukuussa

Paino
Vammalan Kirjapaino Oy

Tekniikan museon säätiö 20 vuotta

Kallion virastotalossa pidettiin 17. p:nä lokakuuta 1969 kokous, jossa Helsingin kaupungin, valtiovallan, Suomen Teknillisen Museoyhdistyksen sekä teollisuus- ja insinöörijärjestöjen edustajat päättivät perustaa Tekniikan museon säätiön.

Jo 1920-luvulla oli konepajainsinöörien piirissä keskusteltu teknillisen museon tarpeellisuudesta ja vuonna 1928 perustettiin asiaa ajamaan Suomen Teknillinen Museoyhdistys. Taloudellisesta lamakaudesta ja sittemmin sotavuosista johtuen museoyhdistyksen aloitteet eivät johtaneet välittömään tulokseen. Päätös teknillisen museon aikaansaamisesta Helsinkiin syntyi lopulta kaupunginvaltuustossa vuonna 1969 muutamaa vuotta aikaisemmin asetetun toimikunnan suosituksesta. Kaupunki ei kuitenkaan halunnut perustaa itselleen uutta museota ja niinpä se päättyi jäsenyyteen perustettavassa säätiössä, jolle luovutettiin kaupungin vesilaitoksen käytöstä vapautuvat tilat historiallisella Kuninkaankartanon saarella.

Kuluneet kaksi vuosikymmentä ovat nähneet, miten tähän kauniiseen saareen, kaupungin kunnostamiin vanhoihin rakennuksiin nopeasti luotiin joukko museo-osastoja. 1970-luvun alkupuoli oli todellista pioneeriaikaa, jota leimasi intomielinen talkootoiminta. Osin tulos oli jo varsin hyvää, mutta osin kiireen ja resurssien vähyyden vuoksi myös vähemmän edustavaa. Elettiin myös kausi, jolloin museon tavoite-taso jäi selvästi saavuttamatta. Sittemmin on koettu myös uuden nousun vaihe, jonka ensimmäinen etappi oli uuden perusnäyttelyn avaaminen museon pyöreään halliin ja jota täydensi B-hallin kuntoonsaattaminen. Saneeraustyö jatkuu ja säätiön jäsenten tukemana Tekniikan museo hitaasti mutta varmasti kasvaa ja kehittyy.

Näyttelyhallien rinnalle Tekniikan museo on kehittämässä kirjastoaan. Säätiön hallussa olevien niteiden määrä on jo nyt kunnioitettava, mutta resurssien puutteessa vielä pääosin järjestämättä. Toivottavasti jo lähivuosina aukenevat mahdollisuudet luoda museon yhteyteen todellinen tekniikan ja teollisuuden historian keskuskirjasto.

Suomen Teknillinen Museoyhdistys ja Tekniikan Waiheita-lehti yhtyvät säätiön onnitelijoihin sen merkkivuotena.

Sisältö:

Pääkirjoitus: Tekniikan museon säätiö 20 vuotta	3
Timo Ylimaunu: Saha elää elämäänsä, museossa	4—5
Majakkalaiva Kemi Helsingin Merimuseossa	6
Finnish industry in transition 1885—1920	7
Kansakunta sodassa	8
Linnasta Ruissalon huviloihin	9
Saastuminen ei tunne rajoja	10—11
Tekniikan museo esittäytyy	12
Nykywaiheita	13

Etukannen kuva: Kannonkoski. Suutareita kengän teossa. Suutari kiersi räätälin tapaan talosta taloon omat työkalut mukanaan. Nahkat antoi kulloinkin talo itse. Ompelukone tulee mukaan kuvaan vasta 1890-luvulla. Valok. E. Lyytinen n. 1906. Museovirasto.

Takakannen kuva: Tekniikan museo. Luotsilaitoksen 25-numeron keskus v. 1890. Kuva Raimo Paappa.